

Један нарко-бос ће на доживотну робију. Али суђење у Њујорку се није ни дотакло правог питања – ко помера дрогу светом и обрће милијарде. За DW пише Анабел Хернандез, чувена мексичка новинарка која истражује ову тему.

Скица из суднице: Ел Чапо (десно) на изрицању пресуде

Свет је у среду обишла вест о пресуди против мексичког нарко-боса Хоакина Гузмана Лоере, познатог као Ел Чапо. Међу већином од не тако бројних и добро упућених посматрача овог процеса раширило се задовољство: Ел Чапо је осуђен на доживотну казну плус тридесет година затвора, а требало би да врати 12,6 милијарди долара колико је наводно стекао током две деценије криминалне каријере.

„Процес века“ праћен је као ТВ новела. Нема сумње да је суђење било најпознатије своје врсте, захваљујући медијима и друштвеним мрежама.

Мало је иронично што је на крају Ел Чапо ипак постао светски познат. О томе је сањао још откако је са седам година морао да напусти школу како би помагао оцу у илегалном узгоју дроге у мексичкој савезној државу Синаола. Али, вероватно је другачије замишљао своју славу.

Новинарка Анабел Хернандез

Три месеца је седео на оптуженичкој клупи у Бруклину, Њујорк. Прво је заточен у хладну ћелију без икаквих попушта. Слушао је како четрнаест бивших партнера, подређених и чак његова бивша љубавница и мексичка конгресменка причају бизарни историјат препун насиља, освете и суровости.

Адвокати су наложили Ел Чапу да ћути јер би свака реч само погоршала његове изгледе. Последње речи које је чувени нарко-бос изговорио пре изрицања пресуде такође нису биле посебно славне: „Овде нема правде“, рекао је и пожалио се на „нељудски третман“ у затвору. „Сједињене Државе нису ништа боље од било које друге корумпиране земље“, жалио се.

То је дакле био крај и врхунац једног мита који су створиле власти у САД и Мексику, а медији га пронели широм света. Прича о сељаку из планина Синалоа, генијалном криминалном уму неупоредивог шарма, човеку који једва зна да чита и пише па је ипак постао један од најбогатијих људи света. Дејвид Киоперфилд кокаина који пуцне прстима и дрога нестане на једном крају света да би се појавила на другом.

Све то уз помоћ малог броја саучесника, али и неких високих државних службеника из система бивших председника Мексика Фелипеа Калдерона и Енрике Пење Нијета. Ту је био и бивши високи функционер тајне службе Ђенаро Гарсија Луна у чијем су случају искази сведока остали тајни.

Право питање није ни постављено

Од почетка процеса је амерички судија Брајан Коган ставио вето на испитивање појединости коруптивног система картела из Синалоа у Мексику и ван њега. Није мексичка власт на оптуженичкој клупи, рекао је Коган у новембру на саслушању затвореном за јавност – ја сам ипак прибавила транскрипт.

Према Когану, ваљало је само разјаснити да ли је Гузман Лоера крив за десет злочина који му се стављају на терет: производња и међународно растурање дрога, прање новца, употреба ватреног оружја и тако даље.

Али како се уопште могу објаснити злочини Ел Чапа и њихове последице ако се не прича о корупцији у Мексику и шире? О корупцији која је барону дроге и многим другима омогућила да извозе наркотику по целом свету? Како објаснити да картел некажњено зарађује милионе долара за сваку тону дроге, а да не поменемо правни систем који омогућава да се прљав новац опере? Како објаснити то што картел Синалоа и даље игра улогу у глобалној трговини дрогом иако је Ел Чапо већ две године у строгом затвору у Њујорку?

После четрнаест година истраживања о историјату, структури и начину рада Синалоа добро знам да је позадина далеко дубља и комплекснија него што нам се представља свођењем процеса на Ел Чапа.

[Кларса Гусма](#) [СА Нл Чапо](#) [изобрава](#) [у авијо](#) [државно](#) [лизавра](#) [Фототри](#) [ах](#) [ва](#) [р](#) [ко](#) [б](#) [с](#) [у](#)